

**Latvijas Antidopinga biroja statistika
par antidopinga pasākumiem**

*Anti-Doping bureau of Latvia Statistics regarding
anti-doping activities*

Rīga, 2023

Saīsinājumi un terminu skaidrojumi/ *Terms and Abbreviations*

- **Antidopinga noteikumu pārkāpumi (ADNP) / Anti-Doping Rule Violations (ADRV)** – Pasaules Antidopinga kodeksa 2. panta norādītie apstākļi un darbības, kas uzskatāmi par antidopinga noteikumu pārkāpumiem jeb dopingu.
- **Aizliegtā viela un metode / Prohibited Substance and Method** – jebkura viela vai vielu kategorija, kā arī metode, kas Aizliegto vielu un metožu sarakstā norādīta kā aizliegta.
- **Analīzes / Analyzes** – izmeklējumi, kas veikti paraugam (vienam paraugam iespējams veikt vairākas analīzes).
- **Ārpussacensību kontrole / Out of competition doping control** – dopinga kontrole, kas tiek veikta ārpus sacensībām (sportista mājās, treniņā u.c.).
- **Dopinga kontrole / Doping Control** - process kurā uz dopinga kontroli tiek uzaicināts sportists un no viņa tiek ievākts viens vai vairāki paraugi.
- **Īpatnējais svars / Specific gravity** – paraugs, kuru minimālais tilpums ir 90 ml un ir mazāks par 150 ml, urīna īpatnējam svaram jābūt 1,005 g/cm³ vai lielākam, ja parauga tilpums ir virs 150ml, tad urīna īpatnējam svaram jābūt 1,003 g/cm³ mērot ar refraktometru, vai arī 1,010 g/cm³ vai lielākam, mērījumiem izmantojot teststrēmeli.
- **Latvijas Antidopings birojs / The Anti-Doping bureau of Latvia – Birojs / Bureau**
- **Maksas pakalpojumi / Paid Services** – pasākumu kopums, ko valsts budžeta iestāde ārējos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos veic par samaksu, lai nodrošinātu sabiedrības vajadzību ievērošanu / *An aggregate of measures which a State budget institution performs for payment in order to ensure the needs of the society in the cases provided for by external laws and regulations.*
- **Nelabvēlīgs analīžu rezultāts / Adverse Analytical Finding** – WADA akreditētas laboratorijas vai citas WADA apstiprinātās laboratorijas ziņojums, kurā saskaņā ar Laboratoriju starptautisko standartu un saistītajiem tehniskajiem dokumentiem ir norādīts, ka paraugā konstatēta aizliegtas vielas, tās metabolītu vai marķieru klātbūtne (tostarp paaugstināts endogēno vielu daudzums) vai pierādījumi par aizliegtas metodes lietošanu.

- **Pasaules Antidopinga aģentūra / World Anti-Doping Agency (WADA)**
- **Neanalizētie paraugi / Samples not analyzed - paraugi, kas netika analizēti dēļ nepietiekama urīna īpatnējā svara.**
- **Paraugs / Sample – ievāktais bioloģiskais materiāls - urīns vai asinis (vienas kontroles laikā var tikt ievākti vairāki paraugi).**
- **RTP sportisti / RTP – pārbaudāmo sportistu reģistrā (RTP) iekļaujamo sportistu saraksts tiek apstiprināts ne retāk kā 1x gadā, esošie sportisti sniedz atrašanās vietu informāciju ADAMS.**
- **Sacensību kontrole / In competition doping control – dopinga kontrole, kas tiek veikta sacensību dienā.**
- **Terapeitiskās lietošanas atļauja (TLA) / Therapeutic Use Exemption (TUE) – ir atļauja, kas sportistam ļauj lietot medikamentus no aizliegto vielu saraksta, ja tas nepieciešams ārstēšanās nolūkos.**
- **Valts budžeta līdzekļi / State budget – dotācija, kas tiek piešķirta valsts iestādei izdevumu segšanai, lai nodrošinātu deleģēto funkciju izpildi/ Grant budgetary funds allocated to the State institution in order to ensure the performance of the delegated functions.**
- **Ziņojums par nesekmīgu dopinga kontroles mēģinājumu / Miss Test**
- detalizēts ziņojums par nesekmīgu mēģinājumu ievākt paraugu no sportista, kas iekļauts RTP sarakstā.

Biežāk veiktie papildus specifiskie analīžu veidi/ Most commonly use specific analyze

- GHRFs – **Augšanas hormona atbrīvotāj faktori/ Growth Hormone Releasing Factors**
- EPOs – Eritropoetīnu receptoru agonisti / *Erythropoietin-Receptor agonists*
- GH – **Augšanas hormons/ Growth Hormone**
- ABP – **Sportistu bioloģiskā pase/ Athlete Biological Passport**
- IRMS – **Izotopu attiecību masu spektrometrija/ Isotope Ratio Mass Spectrometry**
- GnRH – **Gonadotropīna atbrīvotājhormons/ Gonadotropin-releasing hormone**
- STP – **Steroīdu profils/ Steroid profile**

Sasaiste ar Latvijas Antidopinga biroja stratēģiju

Biroja, kā nacionālās antidopinga organizācijas (starptautiski kā LAT-NADO) mērķis ir antidopinga politikas īstenošana caur nacionālajiem antidopinga noteikumiem un pasaules antidopinga programmu, nodrošinot neatkarīgu darbību un autonomiju dopinga kontroļu plānošanā un, rezultātu pārvaldībā, kas saistīti ar ADNP, kā arī sportistu un sabiedrības izglītošanā.

2022. gada Statistikas pārskats, liek Birojam paskatīties uz veiktajiem pasākumiem iepriekšējā gadā, analizējot tos, un pilnveidojot nākotnes darba plānus turpmākajos antidopinga pasākumos.

Statistika dopinga kontroles jomā

2022. gadā kopā notikušas 755 dopinga kontroles, kuru laikā savākti 876 dopinga kontroles paraugi, no kuriem tika veiktas 1191 dopinga analīzes. No tām 1129 (826 paraugi) tika analizēti par Birojam iedalītajiem valsts budžeta līdzekļiem, bet 62 (50 paraugi) tika analizēti Biroja maksas pakalpojumu ietvaros, par tām maksāja institūcija vai organizācija, kura pasūtīja dopinga kontroli - starptautiskās sporta veidu federācijas (57 analīzes) un nacionālās sporta veidu federācijas (5 analīzes). 2022. gadā ir reģistrēti 52 ziņojumi par nesekmīgiem dopinga kontroles mēģinājumiem (*Missed Test*) un 17 ziņojumi par neprecīzas informācijas sniegšanu par savām atrašanās vietām (*Filing Failure*), kur 4 tika attaisnoti.

Sacensību kontrolēs ievākti	Ārpussacensību kontrolēs ievākti
dopinga kontroles paraugi:	
283	593
trīs paraugiem tika konstatēts zems urīna īpatnējais svars	
Paraugiem tika veiktas standarta urīna analīzes:	
276	482
Papildu analīzes:	
GHRFs	
51	89

EPOs	
53	112
GH	
4	63
IRMS	
4	9
ABP	
	48
KOPĀ veiktas analīzes	
388	803
Kopā	
	1191

Nelabvēlīgie analīžu rezultāti un ADNP

2022.gadā desmit paraugos tika konstatētas aizliegtas vielas (sastāda 1,14% no visiem savāktajiem paraugiem).

Kopā 2022. gadā tika konstatēti (13) trīspadsmit ADNP, t.sk. viens sportists nesniedza precīzu informāciju par savu atrašanās vietu un divi sportisti attiecās nodot dopinga kontroles paraugu Trijos gadījumos rezultātu pārvaldību veica Lietuvas antidopinga organizācija.

2022. gadā nelabvēlīgajos analīžu rezultātos tika konstatētas sekojošās vielas vai to pēdas no S1, S4, S6 un S8 klasēm:

S1 klase:

- AAS (*oxymetholone metabolites 2a-Hydroxymethyl-17a-methyl-5aandrostone-3a,6b,17b-trio*);
- AAS (*Mestanolone, 17a-Methyl-5a-androstone-3a,17b-diol*).

S4 klase:

- Meldonium [*3-(2,2,2-trimethylhydrazinium)propionate*].

S6 klase:

- Stimulants (*cocaine, benzoylecgonine*).

S8 klase:

- Carboxy-THC (*tetrahydrocannabinol*).

Statistika antidopinga izglītības jomā

2022. gadā Birojs, sadarbojoties ar Latvijas Olimpisko vienību, Latvijas sporta federācijām, sporta klubiem, sporta skolām, sporta izglītības iestādēm, kā arī veselības aprūpes iestādēm un profesionālajām organizācijām īstenoja 53 izglītojošos pasākumus, kas ietvēra klāties vai attālinātas lekcijas, seminārus un konferences. Kopējais iesaistīto tiešaistes vai klāties apmeklētāju skaits bija 4592 dalībnieki. Notika septiņas lekcijas Latvijas Olimpiskās vienības un pieaugušo vai jauniešu Olimpisko un Paralimpisko spēļu dalibniekiem. Aizvaditajā gadā notika divas lekcijas RTP sportistiem un uzsākta izglītošana sportistiem, kas atgriežas pēc izciestās diskvalifikācijas.

Jau ceturto gadu pēc kārtas notika 4. Patiess Sports konference, kas pulcēja 2088 unikālo skatītāju skaitu tiešraides dienā, konferencē ar nosaukumu “Kopā. Zinoši. Motivēti” piedalījās sportisti, treneri, sporta un veselības aprūpes darbinieki no visas Latvijas, ļaujot citādāk paskatīties uz dopinga un sporta integritātes jautājumiem. Atbildot uz jautājumiem, dalibnikiem bija iespēja saņemt apliecību treneru resertifikācijai.

Terapeitiskās lietošanas atlaujas (TLA) pieteikumi un izsniegšana

2022. gadā saņemti četri pieteikumi TLA izsniegšanai – trīs pieteikumi Aizliegto vielu un metožu sarakstā iekļauto medikamentu lietošanai apstiprināti un viens noraidīts.

Annual Report

Linking to the Strategy of the Anti-Doping bureau of Latvia

The Antidoping bureau of Latvia (hereinafter referred to as the Bureau), as a national anti-doping organization. The aim is to implement anti-doping policy through national anti-doping rules and the global anti-doping program. To enhance independent planning and investigation in doping controls, as well as implement education of athletes and the public.

Statistical Review 2022 define to take note at the previous year measures, analyze them and refine upcoming plans for future anti-doping activities.

Regarding the testing

In 2022, Bureau carried out a total of 755 doping controls, in which 876 doping control samples were collected, to which 1191 doping analyzes were performed. Of these, 1129 (826 samples) were funded by the state budget funds and 62 (50 samples) as the Bureau's paid service financed by the agency or organization which ordered the doping analyzes:

- including the International Sports Federation (57 analyzes),
- National Sports Federations (5 analyzes),

In year 2022, 52 Missed Tests and 17 Filing failure were reported.

<i>In competition</i>	<i>Out of competition</i>
<i>samples collected:</i>	
283	593
<i>3 samples with low Specific gravity</i>	
<i>standard urine analyzes:</i>	
276	482
<i>additional analysis</i>	
GHRFs	
51	89
EPOs	
53	112
GH	
4	63
IRMS	

4	9
ABP	
	48
	<i>analyzes were performed</i>
388	803
	<i>in total</i>
	1191

Adverse Analytical Findings and Ant -Doping Rule Violations (ADRV)

Prohibited substances were found in 10 samples (1,14% AAFs from 876 samples).

In 2022 there where (13) thirteen anti-doping rule violations (ADRV) cases incl. one athlete had Whereabouts failures, and two athletes refused to submit doping control sample.

Three result management cases were forwarded to Lithuania anti-doping agency.

In 2022, 10 AAF were from classes S1, S4, S6 and S8, including the following substances or metabolites:

S1:

- AAS (*oxymetholone metabolites 2a-Hydroxymethyl-17a-methyl-5aandrostan-3a,6b,17b-trio*);
- AAS (*Mestanolone, 17a-Methyl-5a-androstan-3a,17b-diol*).

S4:

- Meldonium [*3-(2,2,2-trimethylhydrazinium)propionate*].

S6:

- Stimulants (*cocaine, benzoylecgonine*).

S8:

- Carboxy-THC (*tetrahydrocannabinol*).

Regarding the anti-doping education

In 2022 Bureau in cooperation with the Latvian Olympic team (LOV), Latvian sports federations, clubs, sports schools, sports education institutions, as well as health care institutions and professional associations carried out 53 informational and educational events, involving online or face-to-face lectures, seminars, and conferences for 4,592 participants / listeners.

Seven lectures were held for the Latvian Olympic team who participated in adult or youth Olympic and Paralympic Games. Last year, two lectures were held for RTP athletes and education was started for athletes who returned from disqualification.

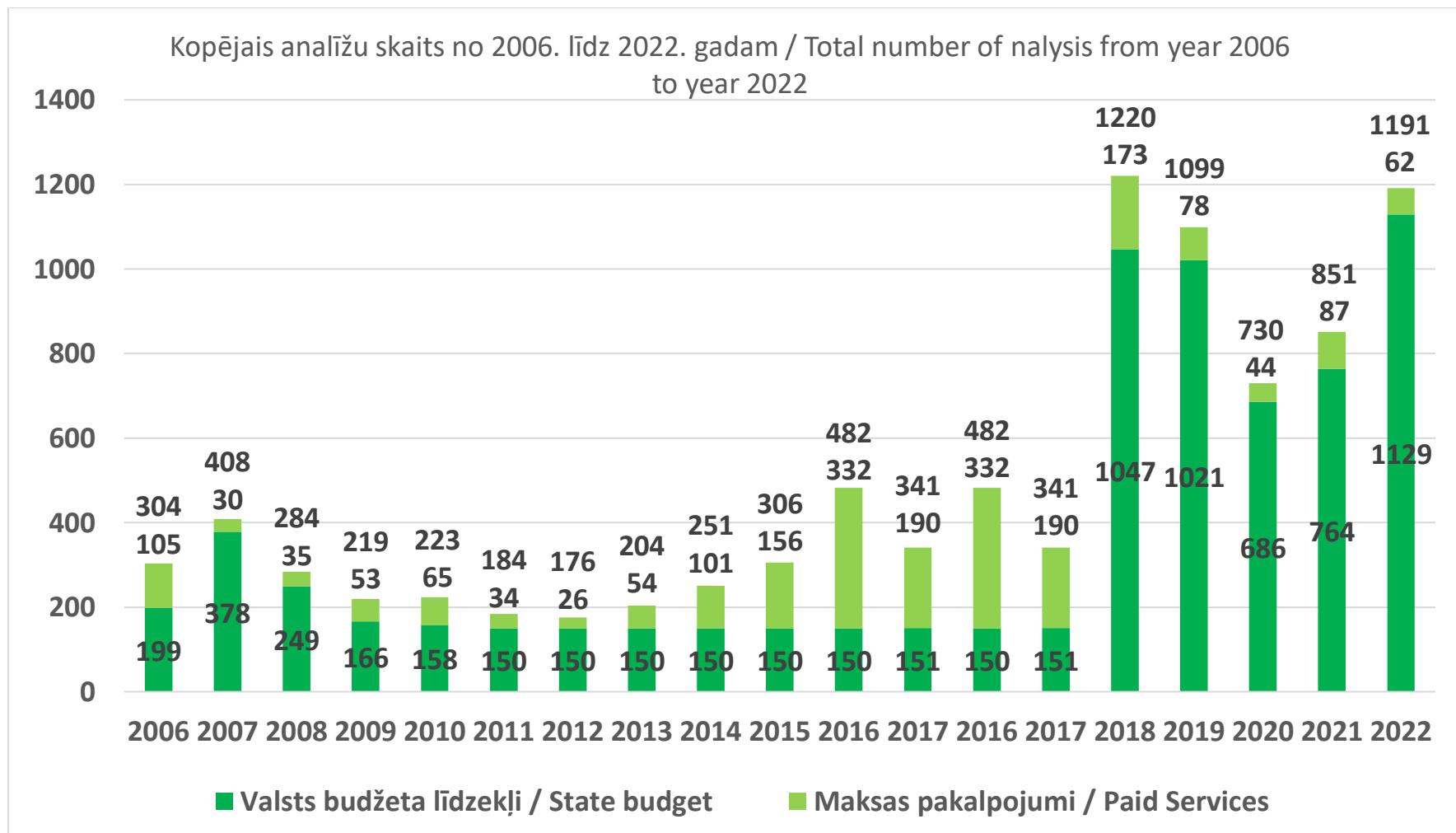
The 4th "Patiess Sports" conference "Together. Knowledgeable. Motivated" during live stream had a total unique attendance of 2088 participants. By answering the questions, the participants had the opportunity to receive a certificate for trainers recertification.

Regarding TUE submission

In 2022, four applications for the TLA were submitted, one application was approved, two were rejected for the use of medicines included in the Prohibited list, and one application is under consideration.

1. attēls. Kopējais veikto dopinga analīžu skaits no 2006. gada līdz 2022. gadam, tostarp atsevišķi norādot, cik analīzes veiktas par Biroja iedalītajiem valsts budžeta līdzekļiem un cik – kā maksas pakalpojums.

Figure 1. Total number of analysis from year 2006 to year 2022. Stacked columns show, how many of analysis have been performed by using the annual Bureau funding (based on budget funding) and how many of analysis have been performed following requests of international sports federations and national sports federation, (in chart: Paid Services).

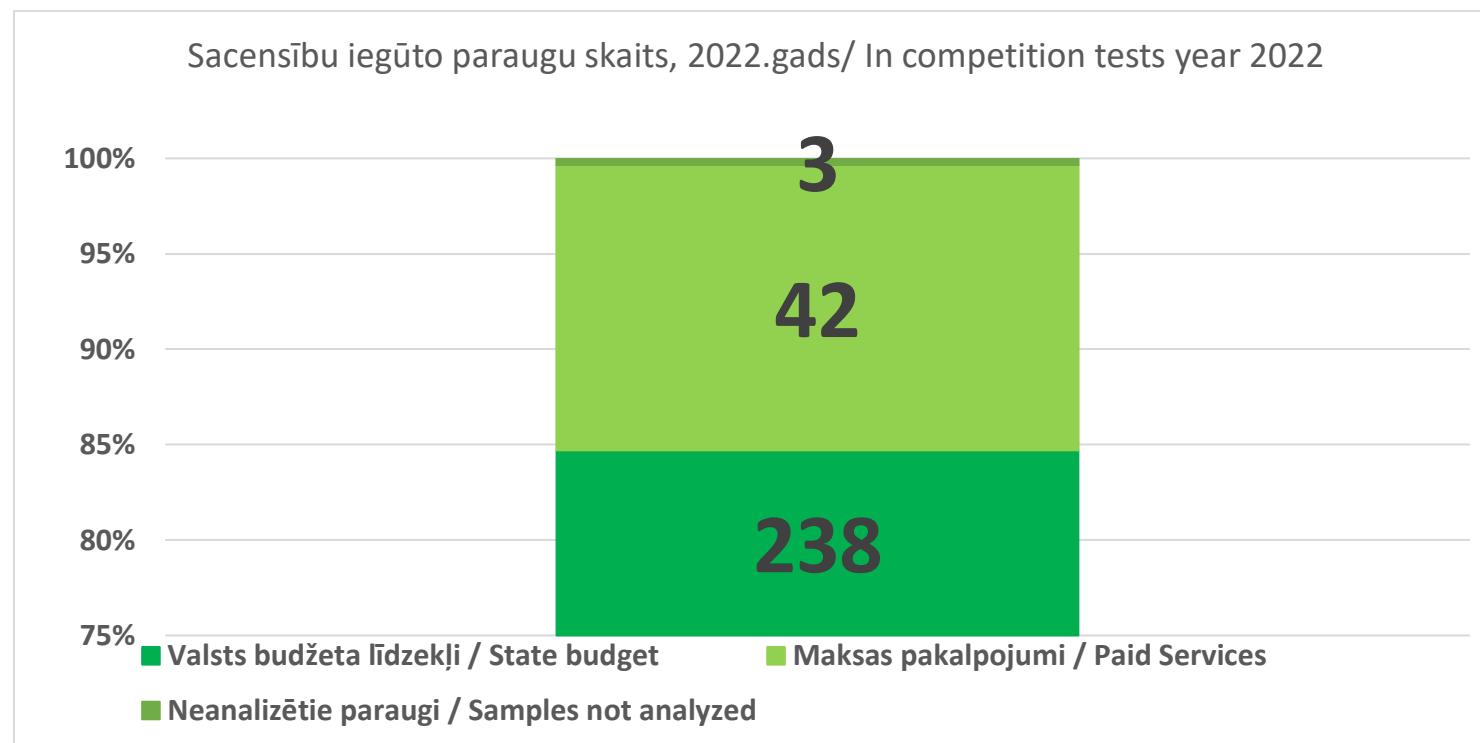

2 un 3. attēls. 2022. gada dopinga analīžu skaits sacensību laikā un ārpussacensībām, tostarp atsevišķi norādot, cik analīzes veiktas par valsts budžeta līdzekļiem (Latvijas Antidopinga biroja) un cik – kā maksas pakalpojums.

Figure 2 and 3. Number of in competition and out of competition analysis, year 2022. Columns show, how many of analysis have been performed by using the annual State funding (based on The Anti-Doping bureau of Latvia budget) and how many of analysis have been performed following requests of international sports federations, national sports federation, (in chart: Paid Services).

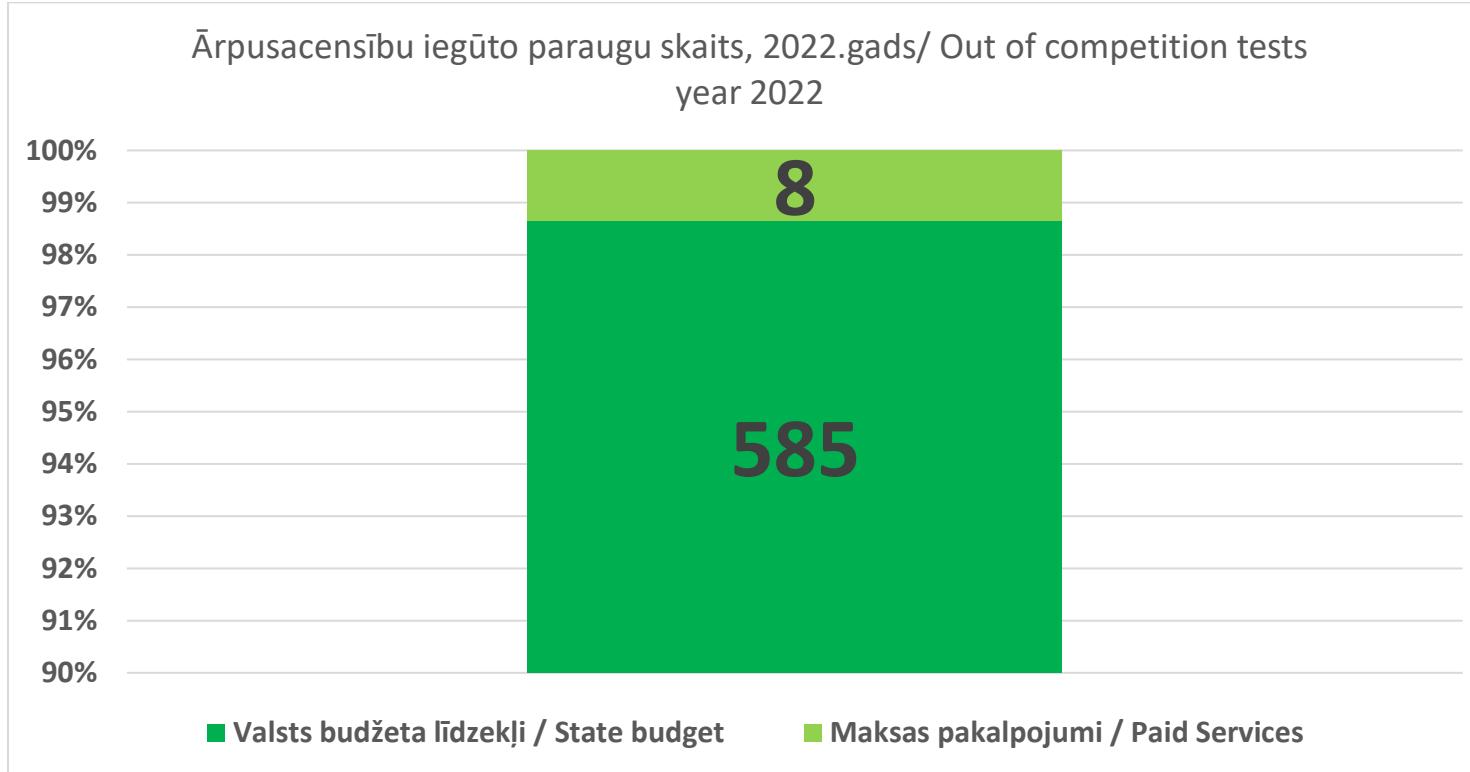
2. attēls. Sacensībās iegūto un analizēto paraugu skaits, 2022.gadā

Figure 2. Number of in competition samples, year 2022

3.attēls. Ārpussacensību iegūto un analizēto paraugu skaits 2022.gadā.

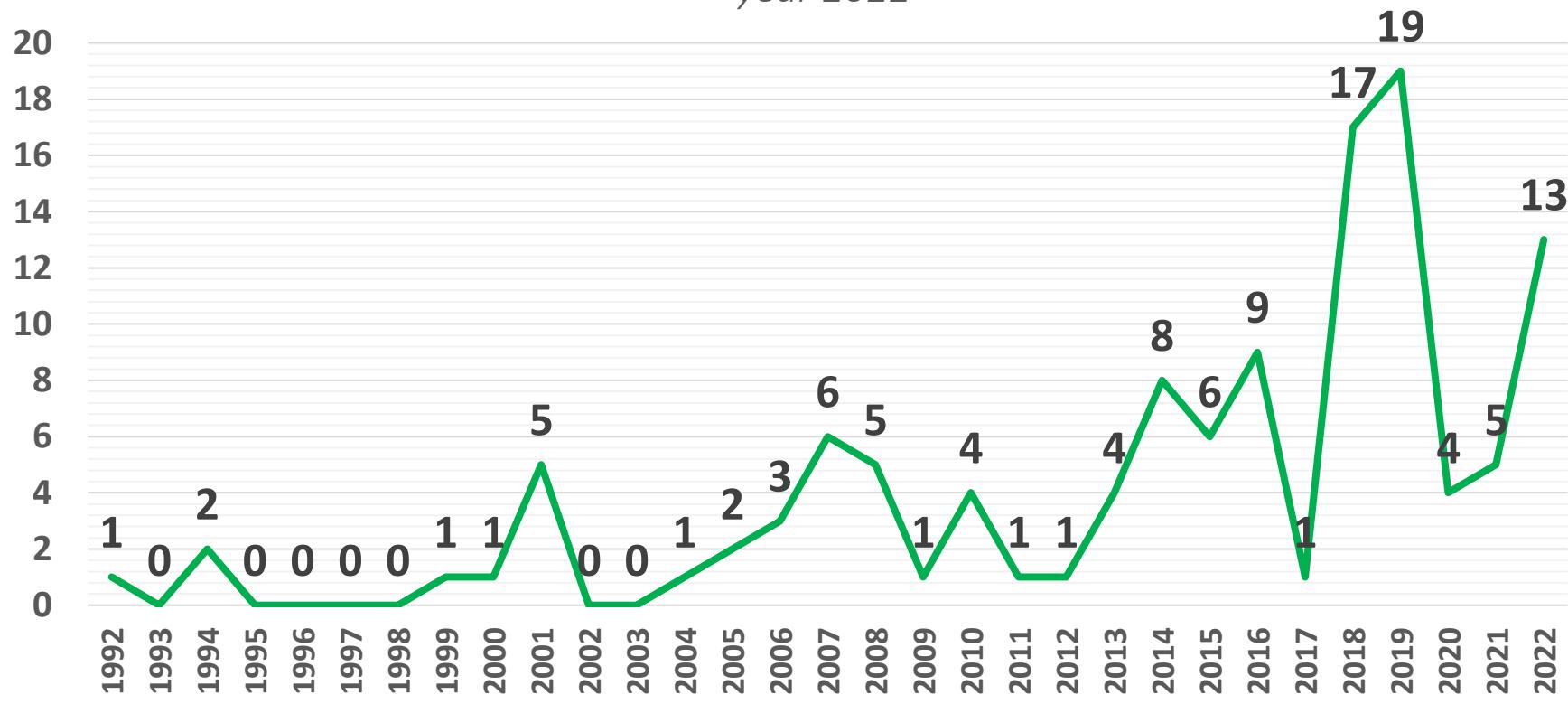
Figure 3. Number of out of competition samples, year 2022

4. attēls. Konstatētie antidopinga noteikumu pārkāpumi, pa gadiem no 1992 līdz 2022 gadam.

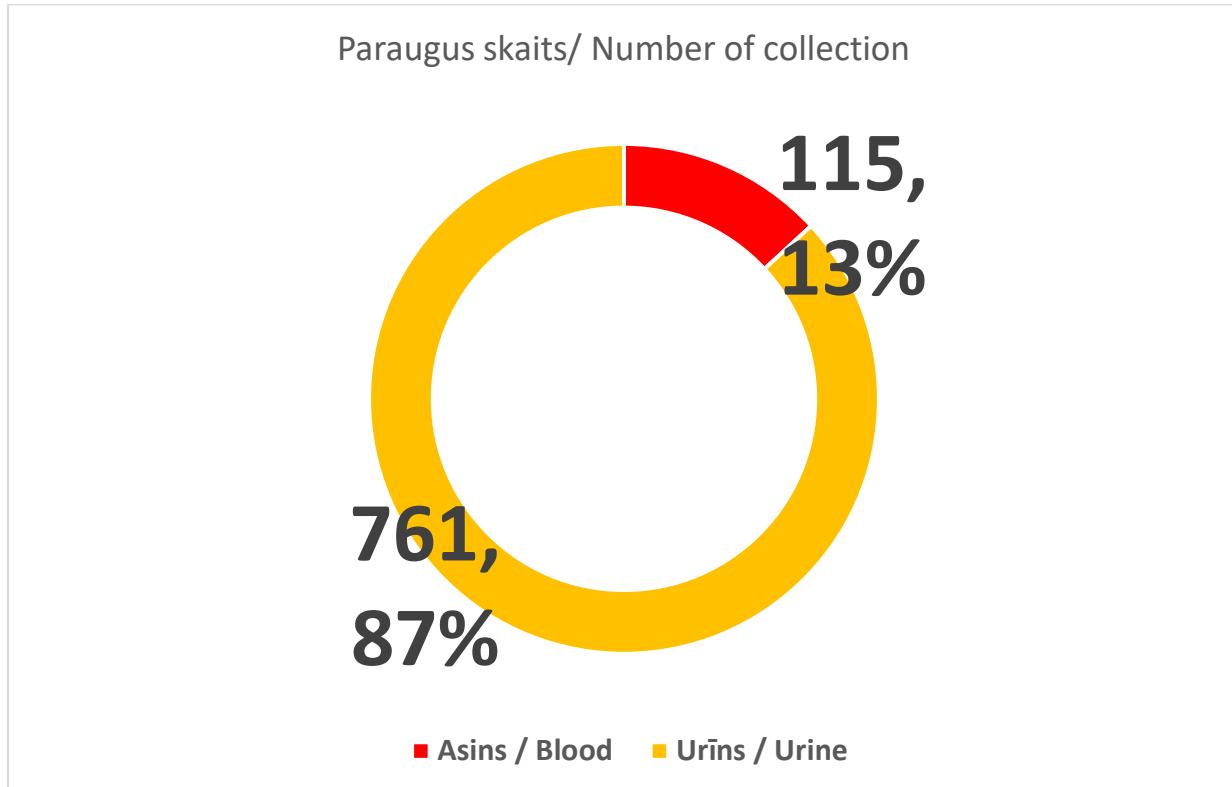
Figure 4. Number of Anti-Doping rule violation from year 1992 to year 2022

Konstatētie antidopinga noteikumu pārkāpumi, pa gadiem no 1992. līdz 2022. gadam/ Number of Anti-Doping rule violation from year 1992 to year 2022

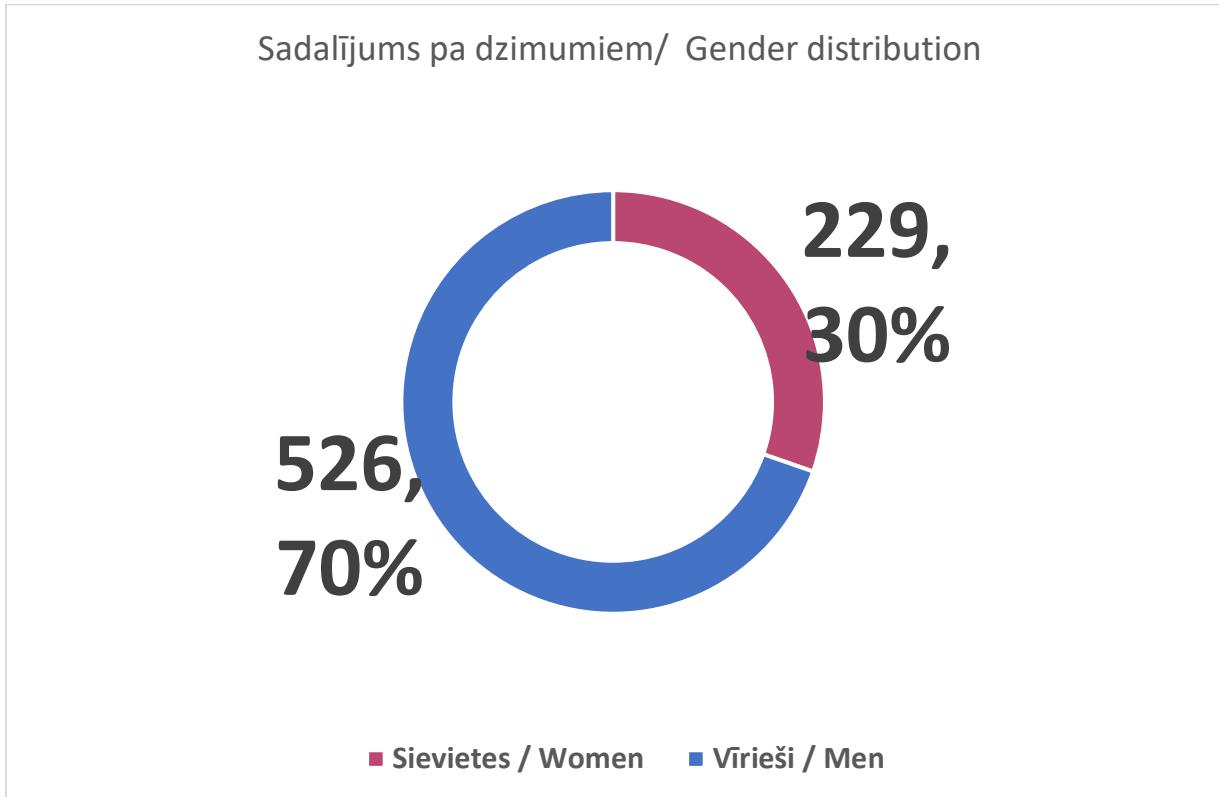
5. attēls. Urīna un asins paraugu skaits 2022. gadā.

Figure 5. Number of samples: urine, blood, year 2022

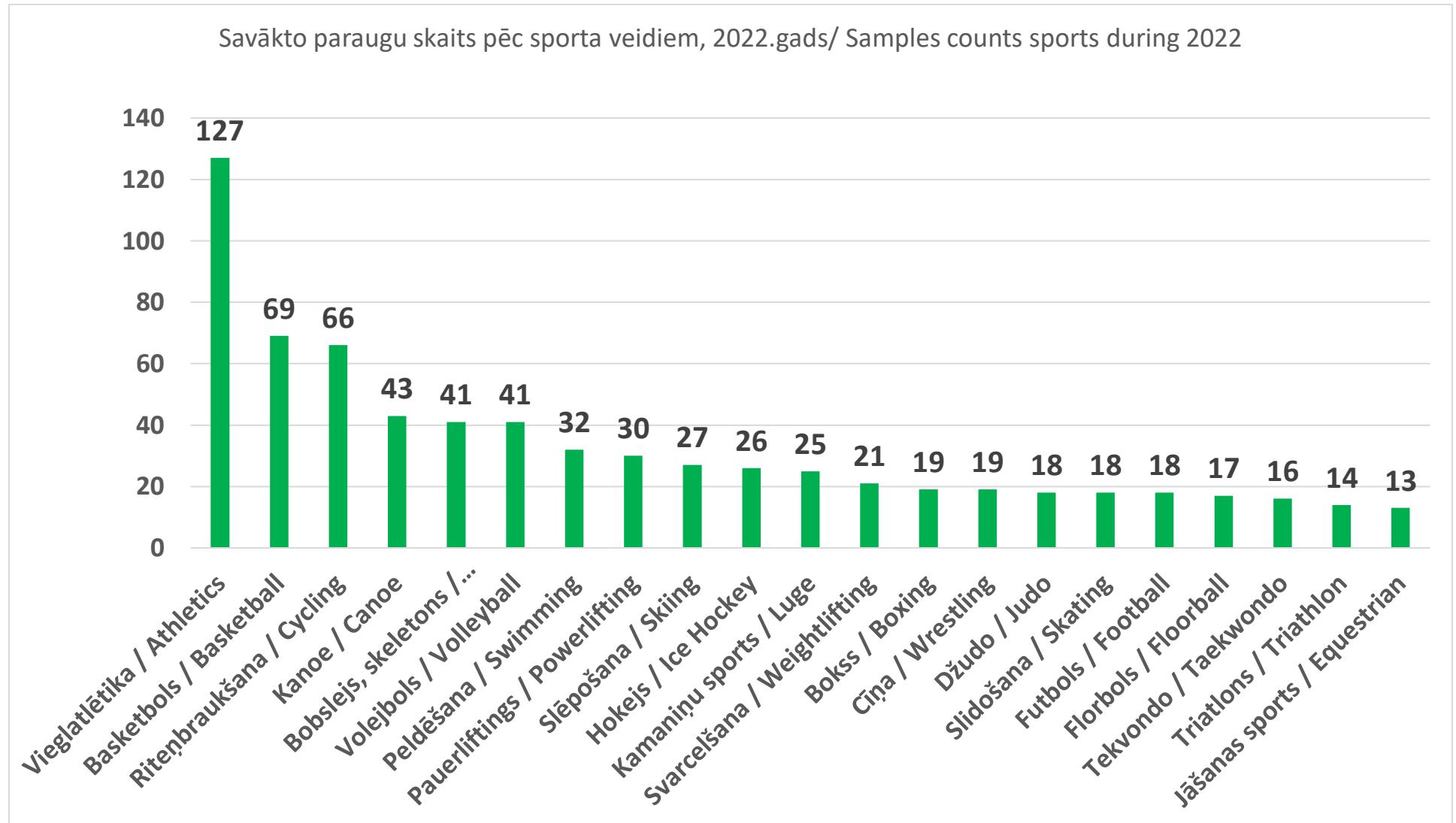
6. attēls. Dopinga kontroļu skaits pa dzimumiem, 2022. gadā.

Figure 6. Number of tests within each gender, year 2022

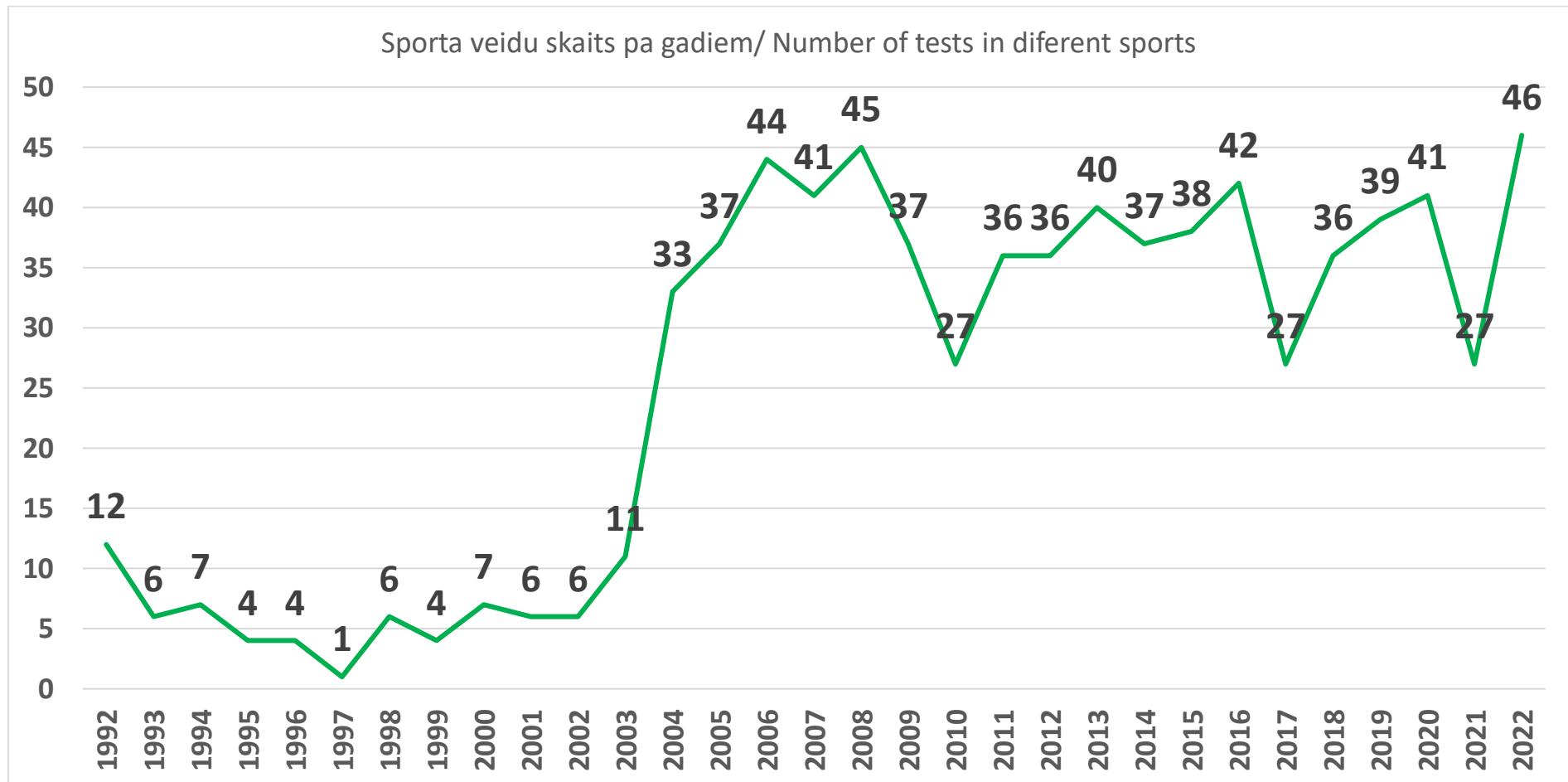
7. attēls. Visvairāk savāktie paraugi pēc sporta veidiem 2022. gadā (21 sporta veids).

Figure 7. Most tested (samples) sports during year 2022 (21 sports)

8. attēls. Sporta veidu skaits, kuros veiktas dopinga analīzes, pa gadiem no 1992 līdz 2022. gadam.

Figure 8. Number of tests within different sports, from year 1992 to year 2022

Latvijas Antidopinga
birojs

PATIESS
SPORTS

Mazā Klijānu iela 5, Rīga, LV – 1012
Tālrunis: 67 226 164, 27 839 800
antidopings@antidopings.gov.lv